

Posudek bakalářské práce

Ken **Ruml**, *Vývoj bělorusko-ruské integrace po roce 1996*. Bakalářská práce. Praha, FSV UK, Stran 44 a obrazové přílohy.

Autor se pokusil vysledovat a zhodnotit vývoj důležité roviny vzájemných vztahů postsovětského Ruska a Bělorusi. Otázka jejich případného více či méně úzkého propojení má základní a snad téměř osudový význam nejen pro Bělorus, ale i pro všechny sousední státy. Práce je bližší politologickému než historickému způsobu uvažování, musím ji však hodnotit právě jako historik a ponechat řadu aspektů stranou. Při zkoumání motivů vedoucí část Bělorusů k myšlence o nezbytnosti integrace s Ruskem by bylo dobré nahlédnout i krátké předlukašenkovské období dějin země.

Okruh využitých, převážně anglickojazyčných pramenů je poměrně rozsáhlý. Stanovený rozsah práce vedl k tomu, že autor se mohl zaměřit se jen na určitou základní linii. Ta je charakterizována především sledováním měnící se motivace i okamžitých postojů „hráčů na nejvyšší úrovni“, tedy prezidentů obou států. Z logických důvodů zde vystupuje do popředí postava jediného dosavadního běloruského prezidenta.

Hodnocení této problematiky je samozřejmě nesnadné především proto, že od sledovaných událostí nás zatím dělí jen minimální časový odstup a výsledek dění bude asi ještě poměrně dlouho otevřený. Autor celkem přesvědčivě ukazuje že události postupně nabyly podoby pohybu v kruhu.

V souvislosti s popsáním přístupem je ovšem třeba položit si otázku, zda můžeme vnímat Lukašenka jako racionální osobu a zda jeho koncepce vnitřního a zahraničního vývoje Bělorusi může být považována za konsistentní. Jasnější odpověď na tuto otázku by zřejmě mohlo přinést pouze prozkoumání co největšího množství vydaných projevů či rozhovorů prezidenta. Tuto skupinu pramenů však postrádám.

Druhým diskusním námětem je poměr Lukašenka ke komunistické ideologii a komunistickým stranám. Vzhledem k tomu, co bylo řečeno o vztahu běloruského prezidenta k ruským komunistům, se naskýtá otázka, proč se vždy obešel bez silné komunistickou stranu ve vlastní zemi a proč neprojevil zájem o znovunastolení příslušné ideologie v postátněné podobě.

Poslední má připomínka vychází z určité pochybnosti, zda by byli ruští politici a občané opravdu schopni akceptovat roli Minska jako centra integračních procesů a zda by takovýto vývoj nevnímali jako ponižující pro vlastní zemi. Ostatně občanský princip a občanské postoje k celému projektu jsou něčím, co je nutno v důkladnější práci o této tematice také vzít

potaz, jak to občas autor sám naznačuje. Motivace a očekávání občanů obou zemí jsou nepominutelnou položkou, kterou musejí brát i autoritářští politici v určitém rozsahu v potaz.

Nehledě na výše uvedené připomínky musím konstatovat, že autor dokáže o problematice i jejích dílčích aspektech uvažovat velmi zajímavým způsobem. Otevírá tak pohledy, které působí v českém prostředí nejenom jako neobvyklé, ale často i jako zcela nové. Stylistická úroveň práce je značně kvalitní až na drobné výjimky.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem mohu doporučit práci k obhajobě a přes diskusní podobu některých závěrů považuji za možné navrhnout známku „výborně“.

V Praze 4. 6. 2009

dr. Bohdan Zilynskyj